

NORGES HØYESTERETT

Den 20. desember 2024 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Bergh, Steinsvik og Sæther i

HR-2024-2357-U, (sak nr. 24-178367SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse:

A (advokat Søren Øyvind Hellenes)

mot

B

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke fra siktede over lagmannsrettens kjennelse der fornærmedes begjæring om fortsatt behandling av sivile krav i straffesak etter tvistelovens regler ble avvist.
- (2) Statsadvokatene i Troms og Finnmark tok 17. januar 2024 ut tiltale mot A for to forhold. Tiltalen post I gjaldt overtredelse av straffeloven § 195 første ledd andre straffalternativ og § 299, jf. straffeloven § 300 bokstav a og b. Grunnlaget var i korthet at han i perioden sommeren 2015 til 21. desember 2015 gjentatte ganger hadde seksuell omgang med B før hun fylte 14 år. Tiltalens post II gjaldt overtredelse av straffeloven § 302. Grunnlaget for denne tiltaleposten var at A i perioden 22. desember 2015 til februar 2016 hadde seksuell omgang med fornærmede før hun fylte 16 år.
- (3) Nord-Troms og Senja tingrett avsa 26. mars 2024 dom med slik domsslutning:
 - «1. A, født 00.00.1993, dømmes for overtredelse av straffeloven (1902) § 195 første ledd annet straffalternativ og straffeloven (2005) § 299 jf. § 300 bokstav a og en overtredelse av straffeloven § 302 til fengsel i 4 – fire – år, jf. straffeloven § 79 bokstav a. Straffen er en tilleggsstraff til Vestfold tingretts dom av 1. mars 2021 og forelegg av 1. april 2017 og 27. februar 2018, jf. straffeloven § 82.
 2. A, født 00.00.1993, dømmes til å betale oppreisningserstatning til B med kr. 280.000 – kronertohundreogåttitusen – tillagt lovens alminnelige forsinkelsesrente fra forfall til betaling skjer. Oppfyllelsesfristen er to uker fra forkynnelse av dommen.»
- (4) A anket til lagmannsretten over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, saksbehandlingen og straffutmålingen. Han begjærte også ny behandling av de sivile kravene.

- (5) Hålogaland lagmannsrett avsa 15. juli 2024 beslutning og dom, der anken som gjaldt tiltalepost I, ble nektet fremmet, jf. straffeprosessloven § 321 annet ledd første punktum. Dommen hadde slik slutning:
- «1. Tingrettens dom, så langt den gjelder tiltalen post II, oppheves.
2. I tingrettens dom gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 3 – tre – år og 6 – seks – måneder.»
- (6) Bakgrunnen for delvis opphevelse av dommen var at tingretten hadde lagt til grunn en tidsperiode for det straffbare forholdet i tiltalens post II som var vesentlig lengre enn tidsperioden som framgår av tiltalen.
- (7) Avslutningsvis i lagmannsrettens avgjørelse står følgende om sivile krav:
- «Tiltalte har begjært ny behandling av det sivile rettskrav som er pådømt i den påankede dom, domsslutningens pkt. 2. Da anken er nektet fremmet, vil kravet ikke bli behandlet av lagmannsretten etter reglene for straffesaker. Kravet vil da ikke bli behandlet av lagmannsretten med mindre siktede eller fornærmede innen en måned etter at beslutningen er forkynt, meddeler lagmannsretten at han krever fortsatt behandling av kravet. Slik eventuell behandling skal skje etter tvistelovens regler.»
- (8) A anket beslutningen og dommen til Høyesterett, som ved kjennelse 14. september 2024 forkastet anken over beslutningen. Anken over dommen ble ikke tillatt fremmet.
- (9) I skriv til Hålogaland lagmannsrett 2. oktober 2024 begjærte fornærmede ved bistandsadvokaten fortsatt behandling av det sivile kravet, jf. straffeprosessloven § 434 siste ledd.
- (10) Hålogaland lagmannsrett avsa 8. november 2024 kjennelse med slik slutning:
- «Fornærmedes begjæring om fortsatt behandling av det sivile kravet avvises.»
- (11) Lagmannsretten begrunnet avgjørelsen med at det sivile kravet ikke ble opphevet ved lagmannsrettens kjennelse 15. juli 2024, og at fornærmedes begjæring om fortsatt behandling av det sivile kravet etter tvistelovens regler var for sent fremsatt. Begjæringen skulle derfor avvises. Lagmannsretten la til grunn i premissene at tingrettens avgjørelse av fornærmedes erstatningskrav i dom 26. mars 2024 derfor er rettskraftig.
- (12) A har anket lagmannsrettens kjennelse 8. november 2024 til Høyesterett. I korte trekk anføres det at avgjørelsen bygger på feil lovanvendelse idet lagmannsretten legger til grunn at lagmannsrettens kjennelse 15. juli 2024 ikke kan forstås slik at tingrettens dom for så vidt gjaldt oppreisningskravet ble opphevet.
- (13) B har anført at lagmannsrettens kjennelse er korrekt.
- (14) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anken gjelder anke over et sivilt krav som er avgjort i en straffesak. Utvalgets behandling følger da tvistelovens regler, jf. straffeprosessloven § 435. Lagmannsretten har avsagt avgjørelsen som første instans. Ankeutvalget har full kompetanse.

- (15) Ankeutvalget er kommet til at anken fra A må avvises. A har ikke selv begjært fortsatt behandling av det sivile kravet for Hålogaland lagmannsrett. I kjennelsen som er påanket, tok lagmannsrettens stilling til fornærmedes krav om fortsatt behandling av det sivile kravet, og kravet ble avvist. I et slikt tilfelle har ikke siktede rettslig interesse i å få prøvd lagmannsrettens avvisningsavgjørelse. Anken blir derfor avvist.
- (16) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Anken avvises.

Kine Steinsvik
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)

Knut Erik Sæther
(sign.)